

28. LOKAKUUTA 2023

Kettuki

TOIMINTASUUNNITELMA 2024

KETTUKI RY

WWW.KETTUKI.FI
WWW.KETTUKINTAITEILIJAMATRIKKELI.FI
Kirjastokatu 1 FIN-13100 Hämeenlinna

Sisällys

Johdanto.....	2
Toimintaympäristön muutokset.....	2
Kettukin rooli muuttuvassa toimintaympäristössä.....	2
Tiivistelmä vuoden 2024 toiminnan tavoitteista, kohderyhmistä, toimenpiteistä ja tuloksista.....	3
Edunvalvonta.....	5
Neuvontaa, tietopankki.....	5
Vaikuttaminen.....	6
Kettukin taiteilijamatrikkeli.....	6
Kettukin taidekokoelma.....	6
Taidetoiminta ja tunnustukset.....	7
Verkostotoiminta.....	8
Viestintä.....	10
Hallinto.....	10
Toiminnan seuranta ja arviointi.....	11
Toimitilat.....	11
Henkilöstö.....	12
Talous.....	12

Johdanto

Erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden oikeudet taiteeseen ja kulttuuriin eivät toteudu yhdenvertaisesti Suomessa. Pääsy taidetoiminnan piiriin on sattumanvaraista. Tarvitaan lisää taidetoimintapaikkoja, yhdenvertaisia mahdollisuuksia edetä taiteen polulla sekä tietoa erityistaidetoiminnasta. Kettuki ry on Suomen erityistaidetoiminnan edunvalvoja ja alan valtakunnallinen asiantuntijaverkosto. Kettukin päätavoite on parantaa kaiken ikäisten erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden mahdollisuuksia opiskella ja harrastaa taidetta sekä työskennellä taiteen alalla. Yhdistys perustettiin vuonna 2002.

Toimintaympäristön muutokset

Erityistaidetoiminnassa on edetty pitkiä askelia viimeisen vuosikymmenen aikana. Ala on maassamme melko nuorta, sillä lähes kaikki merkittävät tuetun taidetoiminnan harrastepiirit, taidekeskukset ja -oppilaitokset ovat syntyneet 1980–1990-lukujen taitteessa tai sen jälkeen. Harrastus- ja opiskelumahdollisuuksien paranemisen myötä, tukea tarvitsevilla ihmisillä on ollut mahdollisuus siirtyä taideterapiasta ja viriketoiminnasta omaääniiseen taiteen tekemiseen.

Suomessa ammattimaisesti ohjatun tuetun taidetoiminnan piiriin pääseminen on kuitenkin edelleen vaikeaa. Toimintaa järjestetään vain harvoilla paikkakunnilla. Toimintaan mukaan pääseminen riippuu usein henkilön ja hänen perheensä aktiivisuudesta sekä asuinpaikasta.

Toimintaympäristö muuttuu jatkuvasti. Uudet hyvinvointialueet ovat aloittaneet toimintansa ja uuden vammaispalvelulain voimaan tuleminen odotetaan. Jokaisen toimijan tulee sitoutua kestävänsä kehityksen globaaliin toimintaohjelmaan. Kettukin toimintasuunnitelmassa korostuvat valtakunnallinen ja kansainvälinen yhteistyö ja kumppanuus, jolla vähennetään eriarvoisuutta ja edistetään yhdenvertaisuutta sekä kulttuuristen oikeuksien toteutumista.

Kettukin rooli muuttuvassa toimintaympäristössä

Kettukilla on tärkeä rooli verkostojen ylläpitäjänä ja alan kehittäjänä. Yhdistyksellä on aktiivisesti toimivat valtakunnalliset ja kansainväliset verkostot sekä vuosikymmenien aikana yhteistoiminnallisesti kehittyneet ihmisarvoa ja eettisyyttä korostavat toimintamallit. Kettuki-verkostossa on laaja asiantuntemus sekä taide- että sosiaalialalta.

Kettukin päätehtävät pohjautuvat [toimialakartoitukseen 2021](#) sekä strategiaan [Antaa taiteen puhua -2025](#):

- 1. Vaikuttaa tukea tarvitsevien taiteilijoiden asemaan ja oikeuksiin sekä niitä tukeviin rakenteisiin**
- 2. Tukea verkoston ja taiteilijoiden toimintaa**
- 3. Lisätä taiteen moniäänisyyden kuuluvuutta**

Tukea tarvitsevien taiteilijoiden työllistymisen edistäminen vaatii osamista sosiaalialan, taidemaailman ja työllistymistä tukevien rakenteiden yhdistämisestä. Kettuki on hakenut lisäresurssia valtakunnallisen taidealan työvalmentajan palkkaamiseen.

Edunvalvonnassa vahvistetaan tukea tarvitsevien taiteilijoiden osallisuutta vaikuttamistyössä ja laaditaan taidemuseoille opastus erityistaidetoiminnan alasta.

Tiivistelmä vuoden 2024 toiminnan tavoitteista, toimijaverkosto, toimenpiteistä, tuloksista

Tavoite	Toimijaverkosto	Toimenpiteet	Tulokset, seuranta
<p>Lisätään taiteen moniäänisyyden kuuluvuutta</p> <p>Vaikutetaan rakenteisiin</p>	<p>Taidemaailman toimijat</p> <p>Kettukin valtakunnallinen verkosto: tukea tarvitsevat taiteilijat, tuettua taidetoimintaa järjestävät organisaatiot ja taideohjaajat</p> <p>Taideyleisö</p> <p>Päättäjät</p>	<p>Kuvataiteen talo ry:n jäsenoiminta, kokemustoiminta, kummitoiminta kansanedustajille, vertaistoiminta</p> <p>Kulta ry:n jäsenoiminta</p> <p>Tunnustukset (vuoden taideteko, vuoden taiteilija /sis. näyttelyn Virossa)</p> <p>Muu näyttely-yhteistyö Porvoo 5/24</p> <p>Kettukin taidekokoelman kehittäminen</p> <p>Kettukin taiteilijamatrikkelin ylläpito, ajankohtaisista asioista ja meneillään olevista näyttelyistä tiedottaminen</p> <p>Viestintä, neuvonta, koulutus</p> <p>Taidemuseoille suunnattu opastus erityistaidetoimintaan</p>	<p>Erytistaidetoiminnan alan toimijoiden yhteistyö taidemaailman sisällä lisääntyy. Alan taiteilijat ja toiminnan rakenne tulevat tutummaksi muille taidemaailman toimijoille, taideyleisölle ja päättäjille.</p> <p>Seuranta: Miten keinot toteutuivat? mittareina osallistuja/kävijämäärät, palautteet, yhteiset kampanjat, tapahtumat, näyttelyt.</p>
<p>Tuetaan verkoston ja taiteilijoiden toimintaa lisäämällä kansainvälistä yhteistyötä</p>	<p>Kondase-keskus, Viljandi Viro</p> <p>EOA European Outsider Art ja</p> <p>NOA Nordic Outsider Art -verkostot</p> <p>International Arts Education and Disability Justice Exchange -verkosto</p> <p>Accton Arts Foundation, Taiwan</p> <p>Thaimaa, Päivi Lilja</p>	<p>Verkostotapaamisiin osallistuminen ja niiden järjestäminen.</p> <p>Edistetään suomalaisten ja kansainvälisten erityistä tukea tarvitsevien taiteilijoiden ja taidetoimijoiden vuoropuhelua.</p> <p>Yhdenvertaisuutta ja kulttuurisia oikeuksia edistävän hankeyhteistyön suunnittelu.</p>	<p>Yhteistyö tutustuttaa alan kansainvälisiä toimijoita toisiinsa ja syventää keskustelua alan tärkeimmistä kysymyksistä.</p> <p>Seuranta: Mitä uutta kansainvälinen yhteistyö on tuonut Suomen verkostolle? mittareina tapaamiskerrat ja niiden osallistujamäärät, uudet kumppanuudet ja mahdollisuudet taiteilijoille</p>
<p>Kettukin taidekokoelman kehittäminen, tavoitteena kulttuuriperintöä säilyttävä, aktiivinen ja saavutettava erityistaidetoiminnan taidekokoelma</p>	<p>Taidemaailman toimijat</p> <p>Tutkijat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kokoelmapoliittinen ohjelma - kokoelman digitalisointi 	<p>Erytistaidetoiminnan alan valtakunnallinen kokoelma parantaa alan näkyvyyttä ja lisää yhteistyömahdollisuuksia taidemaailmassa.</p> <p>Seuranta: Miten keinot ovat toteutuneet? Onko kokoelma lisännyt yhteistyömahdollisuuksia ja näkyvyyttä?</p>

Tavoite	Toimijaverkosto	Toimenpiteet	Tulokset
Tuetaan taiteilijoiden ja verkoston toimintaa lisäämällä alan keskinäistä vuorovaikutusta	Tukea tarvitsevat taiteilijat ja taideohjaajat	<ul style="list-style-type: none"> - Vuoden taiteilija -tunnustus, valintaprosessi ja näyttely - Säännöllisten taiteilijatapaamisten järjestäminen yhteistyössä Autismissäätiön kanssa - kokemustoimija-koulutus - verkostoseminaari, - verkostoviestintä, verkoston näyttelyistä ja ajankohtaisista asioista tiedottaminen, vertaismentorointi - Taiteilijamatrikkelin ylläpito - neuvonta, ohjaus, asiantuntija-apu - Kettukin ylläpitämän Ateljee K:n toiminta 	<p>Alan ammatillinen vuorovaikutus lisääntyy. Tunnustukset kannustavat ja tekevät näkyväksi, tapaamiset vahvistavat kokemusta yhteistoimijuudesta ja vahvistavat ammatillista identiteettiä.</p> <p>Seuranta: Miten keinot toteutuivat? mittareina tapahtumat, osallistujamäärät, käyntikerrat, palautteet, näyttelyt, projektit</p>
Lisätään tietoa ja ymmärrystä erityistaidetoiminnan alasta Vaikutetaan rakenteisiin	Taidemaailman toimijat, sosiaali- ja taidealan opiskelijat ja muut toimijat, tutkijat, päättäjät, vaikuttajat	<ul style="list-style-type: none"> - neuvonta, koulutus, ohjaus, asiantuntija-apu (tutkimushankesuunnittelu, opinnäytetyöaiheet, koulutus taidemuseoille) - kokemustoiminta, kampanjat - vaikuttamistyö yhteistyössä verkoston kanssa (Kettuki-verkosto, Kultury, Kuvataiteen talo ry) - harjoittelun mahdollistaminen sosiaali- ja kulttuurialan opiskelijoille - verkostoseminaari - viestintä: kotisivut, matrikkeli, some - taidekokoelma 	<p>Tieto ja ymmärrys erityistaidetoiminnasta lisääntyy politiikassa, kulttuurin kentällä ja sosiaalialalla.</p> <p>Seuranta: Mittareina alan lausunnot, suositukset ja aloitteet, joihin olemme pystyneet myötävaikuttamaan, palautteet, osallistujamäärät, sivustojen ja some-kampanjoiden seurantatiedot</p>
Tuetaan taiteilijoiden työllistymistä	Tukea tarvitsevat taiteilijat, taiteilijamentorit	<ul style="list-style-type: none"> - tukea tarvitsevien taiteilijoiden työllistymistä edistävien palveluiden kehittäminen, työvalmennus - erityistaidetoiminnan alan sopimusmallit, suositukset 	<p>Taiteilijoiden työllistyminen paranee, sopimusmallit edistävät eettistä toimintakulttuuria</p> <p>Seuranta: sopimusmallit, palautteet, palvelut</p>

Edunvalvonta

Kettuki juhli 20-vuotista taivaltaan erityistaidetoiminnan parissa vuonna 2022. Vuosien kuluessa moni asia on muuttunut: pienestä yhdistyksestä on kasvanut valtakunnallisen Kettuki-verkoston ylläpitäjä ja alan tunnettu edunvalvoja. Taiteen yhdenvertaisuus on ottanut huimia harppauksia eteenpäin. Taiteilijan urapolusta, joka joskus tuntui kaukaiselta haaveelta, on tullut arkipäivää monissa studioissa. Juhlavuotenaan Kettukista tuli Kulta ry:n sekä Kuvataiteen talon jäsen, mikä loi tärkeät vaikuttamiskanavat edunvalvontatyölle.

Erytistä tukea tarvitsevien henkilöiden oikeus taiteeseen ja kulttuuriin ei edelleenkään toteudu yhdenvertaisesti, vaan toiminnan tarjonta ja resurssit vaihtelevat maa- ja paikkakuntaakohtaisesti. Erytistaidetoiminnan kentän toimijat tekevät työtään kulttuuri- ja sosiaalialan risteyksessä ja uusilla hyvinvointialueilla on suuri merkitys toiminnan rakenteisiin. Erytistaidetoiminnan alaan liittyy paljon edunvalvontaan liittyviä kysymyksiä, kuten toiminnan eettiset kysymykset ja taiteilijan ammatillisen työn tukeminen.

Neuvontaa, julkaisuja ja tietopankki

Kentän toimijoille Kettuki tarjoaa maksutonta neuvontaa matalan kynnyksen kollegiaalisena tukena arkisiin ja suurempiin kysymyksiin. Neuvonnan kohderyhmään kuuluvat kaikki erityistaidetoiminnan kentän toimijat huolimatta siitä, onko neuvoa tarvitseva Kettukin jäsen.

Kettuki tallentaa erityistaidetoimintaan liittyvää materiaalia tutkimuskäyttöön. Lehtileikkeitä, artikkeleita, opinnäytetöitä ja kirjoja on koottu jo vuodesta 2002 lähtien. Kettuki.fi sivustolla ylläpidetään tietopankkia, alan näyttelykalenteria, hakemistoa taiteen erityisopetusta tarjoavista sekä taidetoimintaa harjoittavista toimintapaikoista ja julkaistaan ajankohtaisia tiedotteita. Kettukin taiteilijamatrikkeli esittelee erityistaidetoiminnan alan kuvataiteilijoita, heidän teoksiaan sekä taidestudioita.

Kettukin julkaisemat oppaat vastaavat monipuolisesti alan kysymyksiin ja ovat vapaasti ladattavissa Kettukin nettisivuilta <https://kettuki.fi/op-paat/>

Yhdenvertainen taide -hyviä kysymyksiä ja parhaita käytäntöjä -kirja tarkastelee erityistaidetoiminnan eettisiä kysymyksiä, toimijoiden rooleja sekä verkostoyhteistyötä. Julkaisu on suunnattu taide-, kulttuuri-, sosiaali- ja terveysalan toimijoille sekä opiskelijoille. Kirjoittajat Minna Haveri ja Päivi Lilja. Kettuki ry 2022. Kirjasta julkaistiin englanninkielinen käännös *Equality in Art -good questions and best practices*. Molempia kirjoja on saatavilla painettuna ja niiden saavutettavat pdf-versiot ovat vapaasti ladattavissa Kettukin oppaista.

Opas taiteilijalle, selkokielistä tietoa kuvataidealasta ja taiteilijan työstä. Kirjoittajat Janette Aho ja Katriina Rosavaara. Kettuki ry 2020.

Taidestudiotoiminta -taiteilijuutta, osallisuutta ja työllistymistä edistävä toimintamalli. Kirjoittaja Synnöve Jokelainen (nyk. Lindberg). Kettuki ry 2019.

Vaikuttaminen

Vammaiset henkilöt tulee nähdä yhdenvertaisina kulttuurin ja taiteen tuottajina ja kuluttajina. YK-sopimus vammaisten ihmisten oikeuksista edellyttää, että vammaisten ihmisten mahdollisuus kehittää ja käyttää luovia taiteellisia kykyjään paitsi omaksi hyödykseen myös yhteiskunnan ja kulttuurin rikastamiseen turvataan.

Erityistä tukea tarvitsevat henkilöt ovat edelleen marginaalissa monilla yhteiskunnan osa-alueilla, myös kulttuuripoliittisesti. Kettukin tavoitteena on tuoda esiin ja etsiä ratkaisuja niihin epäkohtiin, jotka estävät yhdenvertaisuuden toteutumisen kulttuurin kentällä.

Erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden joukossa on taiteellisesti lahjakkaita henkilöitä, joiden on mahdollista koulutuksen ja tuen avulla kehittyä ammattitaiteilijoiksi. Taiteilijuus ei kuitenkaan ole vammaisten ihmisten saavutettavissa, mikäli yhdenvertaisia mahdollisuuksia kulttuuriharrastuksiin, taiteen ja kulttuurin opiskeluun tai ammattitaiteilijana toimimiseen ei ole. Siksi koulussa, harrastustoiminnassa, ammatillisessa koulutuksessa sekä työ- ja päivätoiminnassa tulisi nykyistä paremmin ottaa huomioon vammaisten henkilöiden yksilölliset kiinnostuksen kohteet ja taipumukset ja tukea vahvuuksia. Esimerkiksi työ- ja päivätoiminnassa pitäisi nykyistä useammin tarjota mahdollisuutta taidetoimintaan. Myös harrastustoiminnan pitäisi olla avointa kaikille ja vammaisille ihmisille tulisi tarjota tukea osallistumiseen. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi henkilökohtaista tukea ja kuljetuspalveluja.

Vaikuttamistyötä Kettuki tekee toimimalla eri verkostoissa, omien jäsenten sekä yhteistyökumppaneiden kanssa. Kettuki on Kehitysvammaliiton, Kulta ry:n ja Kuvataiteen talo ry:n jäsen.

Vuonna 2024 Kettuki vahvistaa vaikuttamistyötään kokemustoiminnan sekä taidemuseoille kohdistetun koulutuksen avulla.

Kettukin taiteilijamatrikkeli

www.kettukintaiteilijamatrikkeli.fi

Kettukin taiteilijamatrikkeli on tietokanta, josta löytyy tietoa erityistä tukea tarvitsevista taiteilijoista ja heidän tekemästään taiteesta. Vuonna 2020 julkaistu ja Vertaistaiteilijat-hankkeessa toteutettu pilottiversio on osoittautunut tärkeäksi työvälineeksi taiteilijoille, yleisölle ja taidemaailmalle. Suomessa toteutetaan laadukasta taidetta erityistaidetoimipaikoissa, mutta esimerkiksi kuraattorit eivät ole välttämättä osanneet etsiä erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden taidetta osaksi näyttelyitä. Taiteilijoilla on esimerkiksi hyvin harvoin omia www-sivujaan. Matrikkelin ylläpitäminen on yksi tärkeä työväline yhdenvertaisuuden toteutumiseksi kulttuurin kentällä.

Vuonna 2022 Kettuki uudisti matrikkelin hakutoiminnot ja toteutti sen kaksikieliseksi palvelemaan myös kansainvälistä verkostoa ja tukemaan taiteilijoiden kansainvälistymistä. Hakemistoon lisättiin myös taidestudiot, joissa taiteilijat työskentelevät. Matrikkelin teknisen uudistuksen toteutti Aatos Media. Matrikkeli esittelee tällä hetkellä 60 taiteilijaa ja yli 400 teosta.

Matrikkelihaku on kerran vuodessa ja se on avoin kaikille tukea tarvitseville taiteilijoille. Valinnat tekee Kettukin taiteellinen suunnittelutyöryhmä.

Kettukin taidekokoelma

Erityistaidetoiminnan kentällä vain harvoilla toimijoilla on mahdollisuuksia oman kokoelman ylläpitoon. Taidekokoelman hoito on edunvalvontaa, joka lisää alan näkyvyyttä ja yhteistyömahdollisuuksia.

Kettukin taidekokoelmaa on kartutettu 20 vuoden aikana ja se sisältää yli 700 teosta muun muassa Kettukin vuoden taiteilijoilta sekä teoksia Ruotsista, Tanskasta, Islannista ja Virossa. Kettukin kokoelmaan on myös arkistoitu ja varastoitu pohjoismaisen Nordic Outsider Art NOA -verkoston ideoma ja Kettukin koordinoimana vuonna 2022 toteutettu yhteisteos My Everyday Arkipäiväinen, joka koostuu 208 taiteilijan keittiöpöyhkeelle toteutetusta teoksesta. Yhteisteoksen kuraattoreina toimivat taiteen tohtori, lastenkulttuuripäällikkö Minna Haveri Hämeenlinnasta ja kuvanveistäjä, taideohjaaja Lotte Nilsson-Välimaa Inutista, Tukholmasta. Vuonna 2023 valmistunut Rakkauden kyyhkyt -yhteisteos on myös dokumentoitu ja varastoitu kokoelmaan. Yhteisteokset ovat kokoelmasta lainattavissa verkoston näyttelyihin.

Vuonna 2023 Kettuki aloitti kokoelmansa kehittämistyön, jonka tavoitteena on kulttuuriperintöä säilyttävä, elävä ja saavutettava erityistaide-toiminnan taidekokoelma. Kokoelmalle löydettiin asianmukaiset tilat Hämeenlinnan Taidekasarmilta ja taidekokoelma siirrettiin kokonaisuudessaan uusiin tiloihin vuoden 2023 aikana.

Vuonna 2024 kokoelman kehittämistyötä jatketaan resurssien mukaan (kokoelmapoliittinen ohjelma, kokoelman lajittelu ohjelman mukaisesti ja kokoelman digitalisointi).

Taidetoiminta ja tunnustukset

Taidetoiminnalla ja tunnustuksilla lisätään alan näkyvyyttä ja vahvistetaan taiteilijoiden ammatillisen identiteetin kehittymistä ja kollegiaalista yhteistyötä.

Kettuki järjestää taidetoimintaa yhteistyössä kumppaneiden kanssa erilaisille kohderyhmille. Taidetoiminnan muotoja ovat muun muassa taidekurssit, työpajat, intensiivikurssit, näyttelyt, taideleirit, residenssit, symposiumit sekä erilaiset hankkeet ja projektit.

Erityistaide-toiminnan alalla on vähäisesti resursseja tarjota erityistä tukea tarvitsevien taiteilijoiden teoksia yleisiin jurytettaviin näyttelyihin. Näyttelytoiminnan tavoitteena on nostaa erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden tekemän taiteen arvostusta ja kiinnostusta taiteen alaa kohtaan. Jokainen laadukkaasti toteutettu näyttely on kuin käyntikortti erityistaide-toiminnan alasta, sillä ne lisäävät tietoisuutta erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden taiteesta ja itse taiteilijoista.

Kettukin Vuoden taiteilija -tunnustus myönnetään erityistä tukea tarvitsevalle taiteilijalle. Kettuki tuottaa taiteilijan yksityisnäyttelyn ja nostaa taiteilijan tuotantoa ja persoonaa esiin vuoden aikana monin eri tavoin. Vuoden taiteilijalle myönnetään 1000 euron tunnustuspalkinto, jonka mahdollistaa Kansan Sivistysrahaston Hanna-Liisa ja Erkki Liikasen nimikkorahasto. Kettuki on valinnut Vuoden taiteilijan vuodesta 2004 lähtien.

Vuoden taiteilijaksi haetaan avoimen hakumenettelyn kautta ja Kettukin taiteellinen suunnitteluryhmä tekee esivalinnan. Vuoden 2024 taiteilijavalinnan tekee **virolainen taidehistorioitsija Mari Vallikivi**. Vuoden taiteilijan näyttely on osa Euroopan kulttuuripääkaupunki Tarton ohjelmaa keväällä 2024 ja taiteilijan yksityisnäyttely järjestetään yhteistyössä Kondase-keskuksen kanssa Viljandissa.

Vuoden 2023 taiteilija Riina Noro työskenteli Serlachius-residenssissä sekä Porvoon Taidetehtaalla ja hänen yksityisnäyttelynsä järjestettiin Serlachius-residenssin galleriassa Mäntässä sekä Galleria Keltaisessa Apinassa Porvoossa yhteistyössä Ateljee Eivorin kanssa.

Kettukin vuoden taideteko -tunnustuspalkinto myönnetään yhdenvertaisuutta edistäneelle taholle, henkilölle tai hankkeelle. Tunnustus on myönnetty vuodesta 2013 lähtien.

Kettuki järjestää yhteistyössä Vanajaveden opiston kanssa pitkäkestoisia kuvataiteen erityiskursseja Hämeenlinnassa. Ateljee K:ssa tarjotaan erityistä tukea tarvitseville taiteen tekijöille mahdollisuus tehdä taidetta viikoittain yksilöllisistä lähtökohdista kolmessa pienryhmässä. Ohjaajana toimii kuvataiteilija Katri Stenberg.

Verkostotoiminta

Erityistaidetoiminnan alan kehittymiseksi tarvitaan yhteistyötä, tietotaidon jakamista ja kollegiaalista vertaistukea sekä taiteilijoiden että taideohjaajien kesken. Erityistaidetoimipaikat ovat rakenteellisesti keskenään erilaisia ja tarvitsevat toimintaansa osin erilaista tukea.

Kettukin tavoitteena on edistää verkoston toimijoiden yhteistyötä ja verkoston ajankohtaisia asioita. Kettukin ylläpitämään osaamisen verkostoon kuuluu taiteen tekijöiden ja erityistaidetoimipaikkojen lisäksi kulttuurin, sekä vammais- ja hyvinvointialan opiskelijoita sekä ammattilaisia. Kansainvälisesti tarkasteltuna suomalainen erityistaidetoiminnan verkosto on ainutlaatuinen.

Verkostoseminaari

Kettuki järjestää vuosittain verkostoseminaarin, joka on suunnattu taide-, kulttuuri-, sosiaali- ja terveysalan toimijoille sekä opiskelijoille. Tapahtuma

tarjoaa paikan ammatilliseen vuorovaikutukseen, verkostoitumiseen ja hyvien toimintamallien jakamiseen. Seminaarin ohjelma rakennetaan tukemaan alan kehittämisen ja verkostoitumisen tavoitteita. Verkostoseminaarin tuloksena syntyy kohtaamisia, inspiraatiota ja vertaistukea, jotka kaikki pitkällä aikavälillä vahvistavat erityistaidetoiminnan alaa. Verkostoseminaarin laatua seurataan palautekyselyiden avulla.

Vuonna 2022 Kettuki toimi pääjärjestäjänä kansainvälisessä European Outsider Art EOA2022 -konferenssissa, johon osallistujia saapui 14 eri maasta. Nelipäiväinen konferenssi kohtautti liki 200 verkostotoimijaa yhteen. Vuoden 2023 seminaari käsitteli kansainvälisestikin ajankohtaista aihetta saavutettavista taiteilijaresidensseistä ja se järjestettiin Mäntässä Serlachius-museolla.

Vuoden 2024 verkostoseminaarin ohjelma rakennetaan verkoston toiveita kuunnellen. Suositukset teosten myyntikäytännöistä ja sopimusmallit ovat yksi ajankohtainen teema, jota Kettukilta on toivottu yhteiseen käsittelyyn.

Valtakunnalliset vertaistaidetilijätapaamiset

Korona-aikana Kettuki-verkosto oppi hyödyntämään virtuaalisia välineitä hyvin ja virtuaalisia valtakunnallisia taiteilijätapaamisia on järjestetty vuodesta 2021 lähtien säännöllisesti 5-6 kertaa vuodessa. Osallistujia tapaamisissa on ollut 50-150 n. 10-15 paikkakunnalta. Tapaamiset ovat synnyttäneet yhteistoiminnallisuutta mm. yhteisteosten merkeissä (Outo Metsä - 2021 Kaarisilta Biennale, My Everyday – 2022 EOA2022 -konferenssi, Rakkauden kyyhkyt – 2023 Kaarisilta Biennale). Ohjelma rakennetaan yhteistyössä verkoston kanssa ja ne käsittelevät aina ajankohtaisia asioita.

Kettuki jatkaa taiteilijätapaamisten järjestämistä yhteistyössä Autismisäätien kanssa. Tapaamisia toteutetaan myös hybridinä. Virtuaalisia tapaamisia jatketaan myös pohjoismaisen verkoston kanssa.

Vertaismentorointi

Vertaismentoroinnissa taiteilijat tukevat toisiaan yhteisissä tapaamisissa. Kettuki osallistui Kuvataiteen talon koordinoimaan valtakunnalliseen vertaismentorointiohjelmaan vuonna 2023 neljän taiteilijan pilottiryhmällä. Kettuki on fasilitoinut ryhmän kuukausittaisia tapaamisia. Toiminnasta saatu palaute on taiteilijoilta ollut positiivista ja toimintaa jatketaan.

Valtakunnallisen Kettuki-verkoston organisaatioita:

Kaarisilta ry, Lahti
Autismisäätiö, Helsinki, yksiköitä 22 toimipisteessä ympäri Suomen
Aula-työkotien kannatusyhdistys ja Studio Aula, Helsinki
Lyhty ry:n taidetoiminta, Helsinki
Galleria IPIOMA, Ipi Kulmakuppila Oy, Helsinki
Outsider Art Festival, Pertin Valinta, Helsinki
Kirsikoti ry, Lieksa
Etelä-Savon hyvinvointialue, Taidepesula, Pieksämäki
Tampereen Setlementtipalvelut Oy ja Omapolku, Tampere
Ateljee Eivor, Porvoo
Ateljee K, Hämeenlinna
Taidekeskus Into ry, Turku
Meijän tila, Sastamala
Haksulan toimijatalo, Kvtuki57, Vantaa
Rinnekoti, Espoo
Studio Viis -kollektiivi, Lahti
Karkkilan työväenopisto
Taidelinja Aino ja Oiva, Järvenpää
Dagtek Konst och Hantverk, Tammisaari
Meka TV, Pori

Kettukin jäsenyydet valtakunnallisissa järjestöissä:
Kehitysvammaliitto
Kulta ry

Kuvataiteen talo ry

Uutena yhteistyökumppanina Serlachius-residenssi vuonna 2023.

Kettukin kansainvälisen verkoston organisaatioita:
Kondase-keskus, Viljandi Viro
International Arts Education and Disability Justice Exchange -verkosto/Bostonin Berklee College of Music -koordinoija
Accton Arts Foundation, Taiwan/ yhteyshenkilönä Yu-hsuan Lee
EOA European Outsider Art -verkosto

NOA Nordic Outsider Art -verkosto:

Tanska | GAIA Museum Outsider Art (Randers)
Suomi | Kaarisilta ry (Lahti)
Ruotsi | Inuti (Tukholma)
Norja | Atelier Blekksprut (Oslo) uusi jäsen v. 2023
Islanti | List án landamæra "Art without Borders" -festival (Reykjavik)
Suomi | Kettuki (Hämeenlinna)

Pohjoismaisen outsider-taiteen NOA-verkoston tavoitteena on vahvistaa pohjoismaisten outsider-taiteen toimijoiden välistä yhteistyötä. Verkosto perustettiin Kettukin hallinnoimassa NOA-hankkeessa (2015-2017). Kettuki koordinoi edelleen verkoston toimintaa.

Muu pohjoismainen verkosto:

Norja | Trastad Samlinger (Borkenes)
Islanti | Throskahjalp ja Asgardur (Reykjavik), Fjöllment (Akureyri)
Tanska | Snurretoppen (Horsens), Kööpenhaminen taidekoulu, Copenhagen Outsider Art Gallery

Viestintä

Erityistaidetoiminta tarvitsee kehittyäkseen ja näkyäkseen tiedon välittämistä ja lisäämistä. Viestintä ja tiedon välittäminen ovat Kettukin perustehtäviä. Viestinnän tavoitteena on paitsi nostaa taiteen alan arvostusta, myös innostaa taidetoimintapaikkoja kehittämään toimintaansa omista lähtökohdistaan. Erityistaidetoiminnan verkoston yhteistoiminnan aktivointi ja monipuolinen ylisektorinen keskustelun virittäminen vaatii herättelijää. Kettuki pyrkii tekemään selkokielistä viestintää taiteesta ja kulttuurista sekä viestimään saavutettavasti erityistaidetoiminnasta ja taiteilijoista erilaisille kohderyhmille.

Mediat

Kettuki tiedottaa erityistaidetoiminnasta ja alaan liittyvistä asioista valtakunnallisesti eri kanavia käyttäen. Valtakunnallisista vertaistaitelijatapaamisista on muodostunut tärkeä viestintäkanava.

Kettukin säännöllisesti päivittyvät kotisivut ovat tärkeä tietopankki. Sivuille kerätään erityistaidetoiminnan näyttelyt näyttelykalenteriin, ajakohdaiset asiat, tietoa saa valtakunnallisesta ja kansainvälisestä verkostosta ja tietopankista löytyvät alan oppaat, kirjallisuutta ja opinnäytetöitä. Kettukin nettisivustolle tehtiin tekninen perussaavutettavuuskorjaus v. 2021–22. Kettukin taiteilijamatrikkeli -sivustolla esitellään taiteilijat, heidän teoksensa ja taidestudiot, joissa he työskentelevät. Sivusto uudistettiin kokonaan vuonna 2022.

Kettukin sosiaalisen median kanavat ovat [instagram/@kettuki_finland](https://www.instagram.com/kettuki_finland)

facebook / @yhdenvertainentaide
twitter / @RyKettuki.

Kettukin YouTube-kanavalla @kettuki8698 julkaistaan taiteilijaesittelyitä ja taidetoimintaan liittyviä videoita, joita linkitetään osana muuta sähköistä viestintää. Kettukilla on käytössä graafisen suunnittelun verkkotyökalu Canva.

Kettukin sähköpostitse lähetettävä uutiskirje jäsenistölle kokoaa yhteen ajankohtaisia asioita.

Julkaisut

Kettuki julkaisee kirjoja ja muuta alan toimintaa tukevaa materiaalia erityistaidetoiminnasta. Kettukin kustantamissa julkaisuissa painotetaan selkokielistä ilmaisua ja selkotaittoa.

Kettukin julkaisemat oppaat vastaavat monipuolisesti alan kysymyksiin ja ovat vapaasti ladattavissa Kettukin nettisivuilta <https://kettuki.fi/oppaat/>

Hallinto

Kettuki ry:n hallituksessa toimii puheenjohtajan lisäksi viisi varsinaista jäsentä ja viisi varajäsentä. Hallituksen jäsenet edustavat monen alan erityisasiantuntijuutta.

Vuoden 2023 hallitus:

Susanna Hintsala, KM, Kehitysvammaliitto tj. | hallituksen puheenjohtaja
Minna Haveri, TaT, lastenkulttuuripäällikkö | varapuheenjohtaja
Synnöve Lindberg, kulttuuritoiminnan suunnittelija Autismisäätiö | sihteeri
Emmi Fjällström, sosionomi/kulttuurituottaja (AMK)
Johanna Immeli, museopedagogi, Malva
Satu Mäkinen, kuvataiteilija
Nelli Nio, taideohjaaja, kuvataiteilija
Sirpa Pietikäinen, KTM, europarlamentaarikko
Satu Salmi, kokemusasiantuntija
Sakari Söderström, taiteilija
Nina Wallenstjerna-Heiskanen, kuvataiteilija, taideohjaaja

Erityistaidetoiminnan kysymykset ovat vaativia ja ylisektorisia. Hallitustyöskentely perustuu monialaiseen erityisasiantuntijuuteen. Hallitustyöskentelyn tavoitteena on ohjata strategisella tasolla yhdistyksen toimintaa ja taloutta hyvän hallintotavan mukaisesti. Yhdistyksen hallitus kokoontuu vuoden aikana noin 6–7 kertaa.

Yhdistyksen vuosikokoukset järjestetään keväällä ja syksyllä. Yhdistyksessä on 129 jäsentä, joista yli 20 on yhteisöjäseniä. Yhdistyksessä toimii taiteilijoiden lisäksi taiteen sekä sosiaali- ja terveysalan asiantuntijoita, opiskelijoita ja muita erityistaidetoimintaa toteuttavia ja siitä kiinnostuneita henkilöitä ja yhteisöjä. Jäsenten tuki on yhdistykselle hyvin tärkeä ja jäsenet ovat mukana mahdollistamassa erityistaidetoiminnan alan tavoitteellista kehittämistä.

Toiminnan seuranta ja arviointi

Toimintasuunnitelman tavoitetaulukko toimii jatkuvan arvioinnin työvälineenä, johon muutostarpeet voidaan myös kesken vuotta kirjata ylös.

Kettukin hallitus sekä taiteellinen suunnitteluryhmä seuraavat tavoitteiden toteutumista.

Toimintaa seurataan erilaisin laadullisin ja määrällisin mittarein: tapahtumien osallistujamäärät, käyntikerrat toiminnassa, sivustojen kävijämäärät, mediaosumat ja tapahtumien palautekyselyvastaukset. Kettukilla on ollut vuodesta 2023 lähtien käytössään Kukunorin Pokka arvioinnin työkaluna.

Hallitus arvioi työskentelyään itsearviointilla vuoden lopulla. Seurannan ja arvioinnin kehittämistyötä jatketaan.

Toimitilat

Kettuki vuokraa taidestudiotilaa sekä varastotilaa kaupungin hallinnoimasta Kumppanuustalosta Hämeenlinnassa. Kumppanuustalo on kaikille avoin kansalaistoiminnan keskus, jossa toimii pääosin sosiaali- ja terveysalan kolmannen sektorin toimijoita ja kaupungin yksiköitä. Kettuki on talon ainoa kulttuurialan organisaatio. Talon toimijat vastaavat yhteistyössä Kumppanuustalon yhteisistä asioista. Kokoelmatilat Kettuki vuokraa Taidekasarmilta, joka on taiteilijoiden työhuoneyhteisö Hämeenlinnassa. Tarpeen mukaan vuokrataan myös muita kohtuuhintaisia taidetiloja näyttelyitä ja projekteja varten

Henkilöstö

Laadukkaan kehittämisen tueksi tarvitaan osaavaa henkilöstöä, jonka keskeisenä tavoitteena on pystyä vastaamaan erityistaidetoiminnan kentän toimijoiden kehittämistarpeisiin ja tukea tarvitsevien taiteilijoiden kysymyksiin.

Päätoimisen toiminnanjohtajana Kettukissa työskentelee YTM Sirpa Taulu ja osa-aikaisena viestintäkoordinaattorina taidevalmentaja, kuvataiteilija YAMK Satu Tani. Toiminnanjohtajan keskeisenä tehtävänä on johtaa toimintaa niin, että se vastaa erityistaidetoiminnan kentän toimijoiden tarpeisiin ja nojaa hallituksen monialaiseen erityisasiantuntijuuteen. Vuoden 2021 toimialakartoituksen pohjalta luotu strategia vuoteen 2025 asti toimii visiona toiminnan kehittämiseksi. Viestintäkoordinaattori vastaa yhdistyksen sosiaalisen median viestinnästä ja kampanjamateriaaleista. Projektikohtaisesti yhdistys palkkaa avustajia ja erityisasiantuntijoita huomioiden myös tukea tarvitsevien ammattitaiteilijoiden asiantuntijuus ja osaaminen. Kettuki tarjoaa harjoittelupaikkoja niin sosiaali- kuin kulttuurialan opiskelijoille.

Taiteellinen suunnitteluryhmä vastaa taiteellisen toiminnan sisällöistä ja kehittämisestä yhteistyössä toiminnanjohtajan kanssa. Taiteelliseen suunnitteluryhmän jäseniä ovat taiteen tohtori, Hämeenlinnan lastenkulttuuripäällikkö Minna Haveri, kuvataiteilija, taideohjaaja Nelli Nio sekä kuvataiteilija, taideohjaaja Katri Stenberg.

Ulkopuolisilta palveluntuottajilta ostetaan mm. kokemustoimijoiden koulutus, pääkirjanpitopalvelut, tilintarkastus sekä nettisivujen tekninen ylläpitöpäivitys.

Talous

Eryistaidetoiminnan alan sijoittuminen kulttuuri- ja sosiaalialan hallinnonalojen risteykseen on erityisen haastavaa rahoituksen näkökulmasta. Toiminnan ylläpitämisen lisäksi tulee olla resurssia kehittää koko erityistaidetoiminnan alan käytäntöjä, jotta koko ala vahvistuu. Eryistaidetoiminnan alaa voidaan kehittää pitkällä tähtäimellä vain valtion avustuksen turvin, sillä mikään muu rahoitusinstrumentti ei tällä hetkellä mahdollista laadukasta ja pitkäjänteistä kehittämistoimintaa. Talouden näkökulmasta tavoitteena on turvata Kettukin perustoiminta sekä edellytykset toiminnan kehittämiseksi.

Kettukin talouden peruspilari on Taiteen edistämiskeskuksen ”avustukset osallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseen” –yleisavustus, joka kohdentuu koko em. valtakunnalliseen toimintaan.

Hämeenlinnan kaupunki tukee Kettukin alueellista toimintaa.

Omarahoitusta Kettuki kartuttaa jäsenmaksuista, osallistumismaksuista sekä yhteistyösopimuksista kumppaneiden kanssa.

Talousarvio 2024	
Varsinaisen toiminnan kulut	Talousarvio 2024
Henkilöstökulut sis. ta-kulut	
toiminnanjohtaja 12 kk	56000
viestintäkoordinaattori	8000
kouluttajat, avustajat, taiteilijapalkkiot	20000
Taiteellinen suunnittelutyöryhmä	2000
	86000
Muut kulut	
Tilavuokrat (taidestudio, arkisto, kokoelma)	12000
Ostopalvelut: kirjanpito, tilintarkastus, kokemustoimija-koulutus	7000
Tietoliikenne, puhelin, postitus, palvelin, ylläpito ja ohjelmistokulut	4500
Toimistokulut	2500
Matkakulut	6000
Taidetoiminnan kulut	6500
Verkostoyhteistyö / verkostoseminaari, taiteilijatapaamiset, vertaismentorointi, koulutus taidemuseoille, jäsenmaksut	9000
Tunnustukset, palkinnot	2000
Edunvalvonta/vaikuttaminen, matrikkeli, taidekokoelma	5000
	54500
Kulut yhteensä	140500
Tulot	
Taiteen edistämiskeskus	110000
Jäsenmaksut ja osallistumismaksut	5500
Yhteistyösopimukset, yksityiset säätiöt, rahastot	25 000
Tulot yhteensä	140500